

หัวข้อ : 5.9 Transplant

สถานการณ์

ศูนย์รับบริจาคอวัยวะเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี เริ่มขึ้นเมื่อปีงบประมาณ 2560 โดยร่วมมือกับศูนย์รับบริจาคอวัยวะ สภากาชาดไทย เพื่อสนับสนุนโครงการพัฒนาระบบการรับบริจาคอวัยวะในภูมิภาคตาม Service plan มีพยาบาลผู้ประสานงานการรับบริจาคเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนอวัยวะ ปัจจุบันมีผู้ขอขึ้นทะเบียนรอรับอวัยวะจากการบริจาคเพิ่มมากขึ้น แต่มีผู้บริจาคอวัยวะจำนวนน้อย ทำให้อวัยวะไม่เพียงพอต่อผู้รอคอยรับบริจาค และการรับรู้เรื่องการบริจาคอวัยวะยังไม่กว้างขวาง และยังมีความเชื่อที่ส่งผลกระทบต่องิตใจอยู่มาก ทำให้มีผู้บริจาคจำนวนน้อย ในปี 2564 มีผู้บริจาคอวัยวะ 171 ราย มีผู้ป่วยที่ได้รับการปลูกถ่าย 384 ราย และยังมีผู้รอคอยอวัยวะอยู่ถึง 5,748 ราย ทางโรงพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี จึงได้ดำเนินการขอรับบริจาคอวัยวะมาตลอด 5 ปี โดยมีวัตถุประสงค์

1. เป็นแหล่งเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ เรื่องการบริจาคอวัยวะ และการปลูกถ่ายอวัยวะสภากาชาดไทย
2. เป็นสถานที่รับแสดงความจำนงอวัยวะและดวงตาของประชาชนในจังหวัด และจังหวัด ใกล้เคียง
3. เป็นเครือข่ายการดำเนินงานในกระบวนการรับบริจาคอวัยวะเมื่อมีผู้ป่วยสมองตาย การค้นหา

Donor การดูแล Donor และญาติผู้บริจาคอวัยวะ และเป็นโรงพยาบาลสนับสนุนการทำผ่าตัดนำอวัยวะออก ศักยภาพระบบบริการและบุคลากร ที่ดูแลผู้ป่วยสมองตาย (brain death) และทีมห้องผ่าตัด เพื่อผ่าตัดนำอวัยวะออกของโรงพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี

สาขา	จำนวน (คน)
แพทย์ศัลยกรรมประสาท	2
ศัลยแพทย์	3
วิสัญญีแพทย์	3
วิสัญญีพยาบาล	17
พยาบาลห้องผ่าตัด	29
จำนวนห้องผ่าตัด	7
หอผู้ป่วยหนัก	4
พยาบาลผู้ประสานการปลูกถ่ายอวัยวะ	1

มาตรการ/แผนการ โครงการ กิจกรรมสำคัญ ปี 2565

กลยุทธ์/มาตรการ	โครงการ/กิจกรรมหลัก	งบประมาณ
พัฒนาศักยภาพพยาบาลในการเป็นTCWN	<ol style="list-style-type: none"> 1. อบรมให้ความรู้การประสานงานและการรับบริจาคอวัยวะแก่พยาบาลประจำหอผู้ป่วยที่มีผู้ป่วยภาวะสมองตาย โดยส่งอบรมที่ศูนย์บริจาคอวัยวะสภากาชาดไทย 2 คน/ปี 2. สรรหาบุคลากรที่จะอบรม TC nurse 4 เดือน 3. ให้พยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีผู้ป่วย เข้าช่วยภาวะสมองตาย Score 2T ให้แจ้ง TC nurse ทุกวัน 4. พยาบาลผู้ประสานลงหน่วยงานที่มีผู้ป่วยเข้าช่วยภาวะสมองตาย 	20,000 บาท
เพิ่มการรับบริจาคอวัยวะและดวงตา	<ol style="list-style-type: none"> 1. รณรงค์ให้มีผู้บริจาคที่มีชีวิตแสดงความจำนงบริจาคอวัยวะและดวงตาเพิ่มขึ้น และประสานเครือข่าย รพช. ให้ร่วมรณรงค์รับบริจาคอวัยวะ และดวงตาจากผู้มีชีวิต 	
New Normal	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชาสัมพันธ์ทางสื่อวิทยุกระจายเสียงของจังหวัดและชุมชน / ให้มีการยื่นความจำนงบริจาคผ่าน Website ของศูนย์รับบริจาคอวัยวะและศูนย์ดวงตา 2. ประชาสัมพันธ์เสียงตามสายของโรงพยาบาลพระจอมเกล้าจังหวัดเพชรบุรี 3. มีการคัดกรองภาวะเสี่ยงสัมผัสเชื้อโควิด 19 ทั้งผู้ป่วยและญาติ 4. ให้มีการตรวจเชื้อไวรัส Covid -19 ในผู้บริจาคอวัยวะทุกรายก่อน โดยใช้วิธี PCR <ul style="list-style-type: none"> • Brochoalveolar lavage • Nasopharyngeal Swab • Oropharyngeal Swab 	

ผลลัพธ์ที่ต้องการ

1. อัตราส่วนของจำนวนผู้ยินยอมบริจาคอวัยวะจากผู้ป่วยสมองตายต่อจำนวนผู้ป่วยเสียชีวิตในโรงพยาบาล (โรงพยาบาล A,S) เป้าหมาย 0.2 ต่อ 100 hospital death
2. อัตราส่วนของจำนวนผู้ยินยอมบริจาคดวงตาต่อจำนวนผู้ป่วยเสียชีวิตในโรงพยาบาล เป้าหมาย ≥ 1 ราย ต่อ 100 hospital death

ผลการดำเนินงาน ปี 2565 (ตุลาคม – พฤศจิกายน 2564)

ผลการดำเนินงานสาขาบริจาคอวัยวะ ปี 2561 – 2565

การรับบริจาค	2561	2562	2563	2564	2565
1. การรับบริจาคอวัยวะ (ราย)	1	1	0	1	1
2. การรับบริจาคดวงตา (ราย)	1	2	0	0	2
อวัยวะที่ได้รับ - ไต (ราย)	1	1	1	0	1
- ตับ (ราย)	1	0	0	0	0
- ลิ้นหัวใจ (ราย)	0	0	0	0	0
- ผิวหนัง (ราย)	0	0	0	0	0

ในปีงบประมาณ 2565 (ตุลาคม-พฤศจิกายน 2564) มีจำนวน Hospital Death 176 ราย มี potential death 15 ราย ได้รับการเจรจา 6 ราย เสร็จสำเร็จ 2 ราย และสามารถผ่าตัดเอาอวัยวะได้ 1 ราย ได้ไต 2 ข้าง อีก 1 ราย อายุมากไม่ได้อวัยวะ เสร็จจากดวงตา 6 ราย ยินยอม 2 ราย ได้ดวงตา 2 ราย

ปัญหา/อุปสรรคที่พบ และการแก้ไข

ปัญหา / อุปสรรค	การแก้ไข
1. ขาดการประสานงานในหอผู้ป่วยที่มีผู้ป่วยภาวะสมองตายกับพยาบาลผู้ประสานงานการรับบริจาคอวัยวะ	1. ให้พยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีผู้ป่วย เข้าช่วยภาวะสมองตาย Score 2T ให้แจ้ง TC nurse ทุกวัน 2. พยาบาลผู้ประสานการรับบริจาคอวัยวะลงหน่วยงานที่มีผู้ป่วยเข้าช่วยภาวะสมองตาย
2. ญาติผู้ป่วยไม่เข้าใจเรื่องภาวะสมองตายและการบริจาคอวัยวะ/พยาบาลที่ดูแลขาดความรู้ความเข้าใจการรับบริจาคอวัยวะ	- แพทย์ผู้ให้การรักษา ให้ข้อมูลเรื่องภาวะสมองตายกับญาติโดยละเอียด เป็นอันดับแรก ร่วมกับ TC nurse ให้เข้าใจก่อนขอรับบริจาค - จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ไว้ตามหอผู้ป่วย 3. ส่งพยาบาลรองหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีผู้ป่วยภาวะสมองตายอบรม 3 วันที่ศูนย์รับบริจาคอวัยวะสภากาชาดไทย 2 คน
3. ไม่มี TC nurse full time ที่ผ่านการอบรม 4 เดือน และจัดเก็บดวงตาของโรงพยาบาลเอง	- สรรหาพยาบาลที่สนใจเรียน TC nurse และการจัดเก็บดวงตา
4. ขาดการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การรับบริจาคอวัยวะในผู้มีชีวิตอยู่อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากภาระงานมากและสถานการณ์โควิดขาดการประชาสัมพันธ์เชิงรุก	- ประสานเครือข่ายโรงพยาบาลชุมชน ช่วยประชาสัมพันธ์การยื่นความจำนงบริจาคอวัยวะในผู้มีชีวิต - ให้ประชาสัมพันธ์ประจำโรงพยาบาล ประชาสัมพันธ์ทางเสียงตามสายของ โรงพยาบาล

ข้อเสนอแนะ/สิ่งที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนกลาง

ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่ขอรับสนับสนุน
1. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง 2. พยาบาลผู้ประสาน (Transplant Co - Ordinator) แบบ Full time 3. ปรับทัศนคติการบริจาคอวัยวะแก่ประชาชน / ประชาสัมพันธ์ 4. แพทย์ให้ข้อมูลเรื่องภาวะสมองตายกับญาติอย่างละเอียด ก่อนขอรับบริจาค	- ขอสนับสนุนสื่อประชาสัมพันธ์ ให้รพช. - รพช. ช่วยในการประชาสัมพันธ์เชิงรุก การรับบริจาคอวัยวะจากผู้มีชีวิต - มีแพทย์ศัลยกรรมประสาทช่วยวินิจฉัย Brain dead/แพทย์ที่ให้การรักษาเป็นผู้ให้ ข้อมูลกับญาติและร่วมขอบริจาคอวัยวะ กับพยาบาลTC

ผู้รับผิดชอบงาน :

1. นายแพทย์เอกโชติ พิระธรรมานนท์	ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการฝ่ายการแพทย์ ประธาน
2. นางภัทรจารี ห้าสกุล	ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ เลขานุการ
โทร 096-8352619	e-mail. Pattarajareehasakul@hotmail.com
3. นางอุษา เอี่ยมองอาจ	ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ ผู้ช่วยเลขานุการ
โทร 084-4142704	e-mail : yut-ae@windowslive.com
กลุ่มงานพัฒนาคุณภาพและรูปแบบบริการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบุรี	